

LIETUVOS RESPUBLIKOS HIDROMETEOROLOGIJOS ĮSTATYMO PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos hidrometeorologijos įstatymo projektas (toliau – Projektas) parengtas įgyvendinant priemonę Nr. 6.1.14: „Parengti ir priimti Hidrometeorologijos įstatymo projektą, reglamentuojantį institucijų teises ir pareigas hidrometeorologijos srityje, siekiant efektyviau rinkti duomenis ir juos panaudoti prisitaikymo prie klimato kaitos politikai formuoti ir kitoms viešosios politikos reikmėms“, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“.

Klimato krizė, kelianti egzistencinę grėsmę natūralioms ekosistemos ir žmonijai bei didinanti rizikos veiksnius nacionaliniam saugumui, yra svarbiausias mūsų laikų iššūkis. Vidutinė globali oro temperatūra nuo 2023 m. vasario iki 2024 m. sausio viršijo iki pramoninio laikotarpio lygį 1,5 °C, 2023 m. visame pasaulyje buvo šilčiausi per daugiau nei 100 000 metų. Apie visuotinio atšilimo padarinius liudija dažnėjančios sausras, audros ir kiti ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai. Europos aplinkos agentūros duomenimis, vien 2022 m. Lietuva patyrė 243 mln. Eur. vertės žalų ir nuostolių dėl ekstremaliųjų reiškinių, siejamų su klimato kaita. Prisitaikymas yra esminė sąlyga siekiant užtikrinti šalies piliečių saugumą bei gerbūvį, todėl būtina nuolat stebėti ir teikti patikimą meteorologinę ir hidrologinę informaciją, reikalingą Lietuvos nacionalinėms reikmėms ir valstybės tarptautiniams įsipareigojimams vykdyti mažinant neigiamą nepalankių hidrometeorologinių sąlygų poveikį aplinkai ir žmogui, gilinti žinias, gerinti duomenų kokybę ir prieinamumą apie klimato kaitą bei jos keliamą riziką. Lietuvoje nėra teisės akto, išsamiai reglamentuojančio su hidrologijos ir meteorologijos veikla susijusių teisinių santykių visumos. Nesant vientiso hidrometeorologinės veiklos reguliavimo, neįmanoma efektyviai užtikrinti racionalaus valstybės institucijų ir kitų subjektų resursų naudojimo hidrometeorologinei veiklai. Tai riboja valstybės galimybes sumažinti nepalankių hidrometeorologinių reiškinių nulemtus nuostolius šalies ekonomikai.

Projekto pagrindinis tikslas – nustatyti hidrologinės, meteorologinės ir klimatologinės veiklos vykdymo ir valdymo, prisitaikymui prie klimato kaitos reikalingos informacijos rengimo, rinkimo ir teikimo teisinius pagrindus.

Projekto uždaviniai:

1. Nustatyti prisitaikymo prie klimato kaitos, meteorologinės, hidrologinės ir klimatologinės veiklos subjektus ir jų kompetenciją.
2. Apibrėžti hidrologinės, meteorologinės ir klimatologinės veiklos organizavimo ir vykdymo tvarką.
3. Nustatyti hidrologinių ir meteorologinių stebėjimų ir matavimų vykdymo tvarką: reglamentuojant, kas sudaro Nacionalinį stebėjimų tinklą ir į jį gali būti papildomai įtraukta.
4. Reglamentuoti hidrologinės, meteorologinės ir klimatologinės informacijos ir duomenų teikimą ir naudojimą, nustatyti, kad hidrologinę ir meteorologinę informaciją ekstremaliųjų situacijų metu ir jų padarinių likvidavimo atveju teikia išimtinai tik Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba.
5. Įtvirtinti Valstybės ir savivaldybių subjektų, kitų subjektų valdomos hidrologinės, meteorologinės ir kitos informacijos ir duomenų teikimo tvarką.
6. Užtikrinti teisinio reguliavimo sąsajas ir suderinamumą su susijusiais teisės aktais, įskaitant, bet neapsiribojant, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymą, Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymą, Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymą, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymą, Lietuvos Respublikos vandens įstatymą, Lietuvos Respublikos krizių

valdymo ir civilinės saugos įstatymą, Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo įstatymą, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto rengimą inicijavo Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, prie įstatymo projekto rengimo prisidėjo Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija – Aplinkos ministerijos Klimato politikos grupės (vadovė Vilija Augutavičienė, tel. +370 686 17484, el. p. vilija.augutaviciene@am.lt), vyresn. patarėja Judita Liukaitytė-Kukienė (tel. +370 614 27548, el. p. judita.liukaityte@am.lt), vyr. specialistė Marilė Kosaitė (tel. +370 687 96504, el. p. marile.kosaite@am.lt).

3. Kaip šiuo metu yra teisiškai reglamentuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu Lietuvos Respublikoje nėra įstatymo, reglamentuojančio su hidrometeorologine veikla susijusių teisinių ir visuomeninių santykių visumos. Kai kuriuose teisės aktuose galima rasti nuostatų, kurios iš dalies susijusios su hidrometeorologine veikla, tačiau jos reglamentuoja tik tam tikrus hidrometeorologinės veiklos aspektus ir neužtikrina visapusiško teisinio jos reguliavimo.

Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymas numato aplinkos, įskaitant oro ir vandens, monitoringo uždavinius, objektus, sistemą, reglamentuoja aplinkos monitoringo duomenų ir informacijos rinkimą, saugojimą ir teikimą. Įstatyme įtvirtinta, kad valstybinį aplinkos monitoringą, išskyrus valstybinį radiologinį aplinkos monitoringą, organizuoja Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, jį vykdo Aplinkos ministerija ar jos įgaliotos institucijos. Šio įstatymo lydimasis teisės aktas – Valstybinė aplinkos monitoringo 2024–2029 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 527 „Dėl Valstybinės aplinkos monitoringo 2024–2029 metų programos patvirtinimo“, tarp programos pagrindinių uždavinių nurodo klimato monitoringą (programos 6.1. punktas). Tarp programos įgyvendinimo priemonių – hidrometeorologiniai stebėjimai ore, Baltijos jūros pakrantėje, Kuršių mariose, ežeruose ir upėse. Nors šiuose teisės aktuose yra nuostatų, kuriomis reikia vadovautis vykdant hidrometeorologinius stebėjimus, tačiau jos neskirtos reglamentuoti visą hidrometeorologinę veiklą ir nenustato šios veiklos reguliavimo teisinių normų.

Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymas įtvirtinta aplinkos oro apsaugos prioritetus, reglamentuoja aplinkos oro kokybės valdymą ir vertinimą, asmenų teises ir pareigas, susijusias su aplinkos oro apsauga.

Lietuvos Respublikos vandens įstatymas reglamentuoja visuomeninius santykius, atsirandančius naudojant, valdant ir saugant Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius paviršinius ir požeminius vandens telkinius ir juose esantį vandenį. Įstatymas numato, kad Aplinkos ministerija ir (arba) jos įgaliota įstaiga (įgaliotos įstaigos), atsakinga (atsakingos) už upių baseinų rajonų arba jų dalių, esančių Lietuvos Respublikos teritorijoje, administravimą, aplinkos ministro nustatyta tvarka renka ir tvarko informaciją, reikalingą upių baseinų rajonų valdymo dokumentams rengti bei teikia informaciją apie upių baseinų rajonus visuomenei, vandens telkinių ir (arba) jų vandens naudotojams ir kitiems suinteresuotiems asmenims.

Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodeksas įtvirtina Hidrotechnikos statinių valdytojų pareigas, tarp kurių yra pareiga fiziniams ir juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms ar jų padaliniams, kuriems priklauso hidroelektrinės, užtvankos ir kiti hidrotechnikos statiniai vidaus vandenų keliuose, nustatyta tvarka aukščiau ir žemiau įrenginių išlaikyti vandens lygį, būtiną saugiai laivybai per visą navigacijos laikotarpį bei prižiūrėti hidrotechnikos statinių techninę būklę.

Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymas nustato aviacijos valdymą, oro erdvės, orlaivių, kitų įrenginių naudojimą aviacijoje, oro uostų veiklą, aviacijos saugumą, keleivių, krovinių, bagažo ir

pašto vežimą, paiešką ir gelbėjimą, leidimų ir licencijų vykdyti oro susisiekimą išdavimo, antžeminių paslaugų teikimo oro uostuose sąlygas, karinės aviacijos specialistų, aerodromų statybos, naudojimo ir priežiūros reikalavimus, subjektų susijusių su aviacija, turtinę atsakomybę ir draudimą. Įstatymas įtvirtina, kad meteorologijos paslaugas teikia Lietuvos Respublikos aplinkos ministro paskirtas juridinis asmuo, turintis atitinkamą oro navigacijos paslaugų teikėjo pažymėjimą, bet tai, kad susisiekimo ministras, suderinęs su aplinkos ministru, turi teisę sudaryti su kitų valstybių paslaugų teikėjais, turinčiais Europos Sąjungoje išduotą paslaugų teikėjo pažymėjimą, institucijomis arba tarptautinėmis organizacijomis susitarimus dėl meteorologijos paslaugų teikimo ir su tuo susijusių kitų funkcijų perdavimo tam tikrose Lietuvos Respublikos oro erdvės dalyse arba priimti tokius įsipareigojimus iš kitų valstybių ar tarptautinių organizacijų.

Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymas reglamentuoja gyventojų ir kitų subjektų perspėjimo ir informavimo apie susidariusias ekstremalias situacijas (įskaitant kai tokios situacijos susidaro dėl hidrometeorologinių reiškinių) sistemą.

Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo įstatymas reglamentuoja asmenų, vykdančių ūkinę veiklą, kurios metu į atmosferą išmetamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, teises, pareigas ir atsakomybę, valstybės institucijų ir įstaigų kompetenciją, taip pat fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – F-dujų) ir jų turinčios įrangos naudojimo ribojimus, draudimus ir kontrolę, fizinių asmenų, dirbančių su F-dujų, ozoną ardančiomis medžiagomis ir jų turinčia įranga, pažymėjimų ir juridinių asmenų, tvarkančių F-dujų turinčią įrangą, atestatų išdavimo, jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir šių atestatų galiojimo panaikinimo reikalavimus. Įstatyme įtvirtinta, kad nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos formavimas ir įgyvendinimas apima, be kitų, ir aplinkos apsaugos ir racionalaus gamtos išteklių naudojimo sritį. Įstatymas taip pat numato, kad nacionalinę klimato kaitos politiką formuoja Seimas, Vyriausybė ir ministerijos, o įgyvendina ministerijos ir joms pavaldžios institucijos, kitos Vyriausybės įgaliotos institucijos pagal kompetenciją ir savivaldybių institucijos.

Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Lietuvos Respublikos ir Europos meteorologinių palydovų eksploatacijos organizacijos (EUMETSAT) susitarimo dėl valstybės bendradarbiavimo ratifikavimo“ įteisina Lietuvos Respublikos bendradarbiavimą su EUMETSAT. Susitarimas numato, kad Lietuvos Respublika paskiria vieną Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos atstovą būti EUMETSAT bendradarbiaujančių valstybių patariamojo komiteto, kuris įsteigtas prie EUMETSAT kaip Tarybos pagalbinis organas, nariu.

Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos veiklos tikslai ir uždaviniai įtvirtinti jos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. D1-154 „Dėl Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Projektas įtvirtina įstatymo paskirtį ir taikymo sritis, pateikia pagrindinių įstatyme naudojamų sąvokų apibrėžimus, nurodo prisitaikymo prie klimato kaitos, hidrologinės, meteorologinės ir klimatologinės veiklos tikslus bei uždavinius.

Projektas numato Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos kompetencijas, kurios apima nacionalinių prisitaikymo prie klimato kaitos tikslų ir uždavinių rengimą, Nacionalinio prisitaikymo prie klimato kaitos plano koordinavimą bei įgyvendinimą, valstybinės hidrologinės, meteorologinės ir klimatologinės veiklos programų rengimą ir jų vykdymo kontrolę, taip pat kitų teisės aktų nustatytų su klimato kaitos prisitaikymu, hidrologine, meteorologine ir klimatologine veikla susijusių funkcijų vykdymą.

Projektas numato Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos kompetencijas, apimančias nacionalinės hidrologijos ir meteorologijos tarnybos funkcijų vykdymą, dalyvavimą formuojant valstybės politiką hidrologinės, meteorologinės ir klimatologinės veiklos srityse ir jos įgyvendinimą,

Nacionalinio stebėjimų tinklo valdymą, informacijos bei perspėjimų teikimą, dalyvavimą tarptautinėje veikloje ir prisitaikymo prie klimato kaitos planų rengimo metodinį vadovavimą.

Projektas numato Lietuvos savivaldybių kompetenciją, kurią apima informacijos apie stichinių ir katastrofinių reiškinių sukeltą žalą teikimas, prisitaikymo prie klimato kaitos planų rengimas ir atnaujinimas, bei priemonių didinant atsparumą klimato kaitai įgyvendinimas. Taip pat reglamentuojama ir kitų ministerijų ir joms pavaldžių įstaigų kompetencija – jos rengia sektorių prisitaikymo prie klimato kaitos planus, įgyvendina Nacionalinėje klimato kaitos valdymo darbotvarkėje nustatytus tikslus ir uždavinius bei teikia ataskaitas apie esamas ir planuojamas priemones.

Projektas įtvirtina hidrologinių ir meteorologinių stebėjimų vykdymo tvarką, kuri yra sudėtinė Valstybinio aplinkos monitoringo dalis, bei apibrėžia Nacionalinio hidrologinių ir meteorologinių stebėjimų tinklo sudėtį ir šio tinklo plėtros mechanizmus, jeigu Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba nustato tokį poreikį, bei metodinį Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos vadovavimą visų šalyje hidrometeorologinius stebėjimus atliekančių juridinių ir fizinių asmenų veiklai.

Projektas nustato, kokie hidrologiniai ir meteorologiniai duomenys yra atviri ir kaip jie turi būti teikiami visuomenei. Taip pat reglamentuojama, Valstybės ir savivaldybių institucijų ir (ar) įstaigų sprendimų, kuriems priimti reikalingi hidrologiniai ir (ar) meteorologiniai duomenys, priėmimui naudojami tik duomenis iš Nacionaliniame hidrologinių ir meteorologinių stebėjimų tinkle esančių matavimo stočių.

Projektas numato, kad Lietuvos hidrometeorologijos tarnybai suteikiama išimtinė teisė teikti hidrologinę ir meteorologinę informaciją ekstremaliųjų situacijų bei avarijų ir jų padarinių likvidavimo atveju.

Projektas įtvirtina Valstybės ir savivaldybių subjektų, kitų subjektų valdomos hidrologinės, meteorologinės ir kitos informacijos duomenų teikimo tvarką, įskaitant surinktus duomenis bei informaciją apie hidrologinių ir meteorologinių reiškinių sukeltus padarinius, žalą ir nuostolius. Be to, nustatoma, kad subjektai, valdantys hidrotechninius įrenginius privalo nedelsiant pranešti apie katastrofas, avarijas, technologinio proceso pažeidimus, kurie gali sukelti pavojingą, stichinį ar katastrofinį hidrologinį reiškinį.

Siūlomas įstatymas leistų geriau koordinuoti valstybės institucijų ir įstaigų vykdomą hidrologinę ir meteorologinę veiklą, efektyviau naudoti valstybės biudžeto lėšas. Teisės aktas sukurtų teisinį pagrindą šalies interesams naudoti ne tik valstybiniame, bet ir savivaldybių, privačiame ir nevyriausybiniaame sektoriuose gaunamus hidrometeorologinius duomenis, taip pat sudarytų sąlygas teikti šalies ir užsienio vartotojams aukštesnio lygio hidrometeorologijos paslaugas. Įstatymas reglamentuotų ne tik valstybinių, bet ir kitų asmenų teises ir pareigas vykdant hidrometeorologinę veiklą Lietuvoje. Laisvos paslaugų rinkos sąlygomis toks reglamentavimas leistų efektyviau užtikrinti teikiamų hidrometeorologijos paslaugų patikimumą, prieinamumą ir subalansuotai paskirstyti finansinius išteklius.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Numatomos teigiamos pasekmės aplinkai, nes įstatyme esančios nuostatos užtikrina sistemingą hidrologinių, meteorologinių ir klimatologinių duomenų rinkimą ir analizę, būtiną ir aplinkosauginių reikalavimų vykdymo kontrolei atlikti.

Įstatymui įgyvendinti papildomo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto finansavimo nereikės. Koordinuojant atskirų valstybinių, privačių ir nevyriausybinių subjektų vykdomą hidrometeorologinę veiklą bus galima racionaliau naudoti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas, naudoti gaunamą hidrometeorologinę informaciją platesnio vartotojų rato poreikiams tenkinti.

Priėmus šį įstatymą, pagerės šalies gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, verslo subjektų aprūpinimas juos dominančia hidrometeorologine informacija, bus sudarytos galimybės mažinti nuostolius, kuriuos gali sukelti nepalankūs hidrometeorologiniai reiškiniai.

Hidrometeorologijos įstatymo projektas gali padidinti administracinę naštą valstybės institucijoms ir (ar) įstaigoms bei privatiems subjektams dėl naujų įpareigojimų teikti duomenis apie hidrologinius ir meteorologinius įrenginius. Taip pat savivaldybėms – rengti ir įgyvendinti vietos prisitaikymo prie klimato kaitos planus. Be to, įstatymu reglamentuojama, kad atitinkamos institucijos reguliariai teiktų informaciją apie hidrologinių ir meteorologinių reiškinių sukeltus padarinius, kas gali pareikalaus papildomų išteklių.

Tiesioginis poveikis klimato kaitai nenumatomas, tačiau turi teigiamą poveikį klimato kaitos valdymui, nes numato sistemingą klimato kaitos poveikio vertinimą, duomenų rinkimą bei prognozių sudarymą, tai leis tiksliau nustatyti ekstremalių hidrometeorologinių reiškinių padarinius ir imtis veiksmingų prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių.

Įstatymo projektu numatoma reglamentuoti iki tol įstatymu nereglementuotus santykius, neigiamų priimto įstatymo pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo projektas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Projektas turės teigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai, nes bus teisiškai sureguliuotos sąlygos verslo subjektams dalyvauti hidrologijos ir meteorologijos duomenų rinkime, kaupime, teikime ir gavime. Be to, verslo subjektai galės ne tik gauti šiuos duomenis, bet ir juos panaudoti ne tik savo veiklos planavimui, bet ir efektyviam prisitaikymui prie klimato kaitos, taip optimizuojant išteklių naudojimą ir mažinant riziką, susijusią su ekstremaliomis hidrometeorologinėmis sąlygomis.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams. Įstatymo projekto parengimas numatytas Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus teikiamą Projektą, nereikės priimti ar keisti kitų įstatymų.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Projekte įtvirtinamos naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai bus derinami su Valstybine lietuvių kalbos komisija Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas, Europos Sąjungos dokumentų nuostatas.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Projektui įgyvendinti reikės parengti hidrologinės, meteorologinės ir klimatologinės veiklos nuostatus, tvirtinamus aplinkos ministro įsakymu, hidrologinių ir meteorologinių stebėjimų nuostatus, tvirtinamus Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti papildomo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto finansavimo nereikės. Koordinuojant atskirų valstybinių, privačių ir nevyriausybinių subjektų vykdomą hidrometeorologinę veiklą bus galima racionaliau naudoti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas, naudoti gaunamą hidrometeorologinę informaciją platesnio vartotojų rato poreikiams tenkinti.

Priėmus šį įstatymą, pagerės šalies gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, verslo subjektų aprūpinimas juos dominančia hidrometeorologine informacija, bus sudarytos galimybės mažinti nuostolius, kuriuos gali sukelti nepalankūs hidrometeorologiniai reiškiniai.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Projektų rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą: *Hidrologija; Meteorologija; Hidrometeorologija; Oras; Vanduo; Klimatas.*

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Prieš rengiant šį įstatymo projektą buvo atlikta keturių užsienio valstybių (Vokietijos Federacinės Respublikos, Ispanijos Karalystės, Suomijos Respublikos, Nyderlandų Karalystės bei Japonijos) teisinio reguliavimo hidrologijos ir meteorologijos srityse apžvalga, taip pat parengta dviejų tarptautinių organizacijų – Pasaulio meteorologijos organizacijos (WMO) ir Europos meteorologinių palydovų naudojimo organizacijos (EUMETSAT) teisės aktų ir rekomendacijų, kiek tai gali būti aktualu rengiant įstatymo projektą, apžvalga.

2022 m. liepos 22 d.–rugpjūčio 12 d. vykdytos viešosios konsultacijos dėl hidrometeorologijos reglamentavimo alternatyvų. Rengiant įstatymo projektą išskirti 3 iššūkiai (nepakankamas meteorologinių ir hidrologinių stebėjimų tinklas, nepakankamas hidrometeorologinių duomenų poreikis, prisitaikymo prie klimato kaitos keliamų grėsmių duomenų poreikis), kurių kiekvienam spręsti pateiktos alternatyvos. Viešųjų konsultacijų metu pastabų ir pasiūlymų negauta.